

Lagt til réttis: Árni Joensen

Toskurin og annar fiskur verður munandi minni í komandi árum enn nú

Fiskurin í Atlantshavinum verður minni í framtíðini

Ein avleiðing av veðurlagsbroytingunum verður, at fiskurin verður munandi minni í stödd enn nú - kanska ein heilan fjórðing minni

Tað er í hvussu er meting-in hjá vísindafólki á lærða British Columbia-háskúla-num í Kanada. Tey hava staðið fyri einari kann-ing, og niðurstøðuna hava tey al-mannakunngjørt í tíðarriti-num Nature Climate Change. Við framkomnari tøkni hava tey kanadisku vísinda-fólkini kannað, hvussu heitari sjógvur ávirkar umleið 600 fiskasløg. Tess heitari sjógvurin er, tess

minni súrevni er í honum, men hóast súrevnismongdin minkar sera lítið, vísti tað seg at hava stóra ávirkan á, hvussu nógv fiskurin vaks. Eftir útrokningunum hjá vísindafólkunum verður fiskurin millum 14 og 24 pro-sent minni í 2050 enn í dag, tí fiskurin fær ikki nóg mikið av súrevni til at veksa seg fullstóran. Fyri okkum í Føroyum er tað serliga hugvekjandi, at

sambært vísindafólkunum í British Columbia fer fisk-urin at minka mest í Atlants-havinum og Indiska Havi-num. **Toskurin norður og eystur** Tann veksandi hitin í sjón-um hevur eftir øllum at døma longu ávirkað gongd-ina hjá toskinum í Barents-havinum. Eitt russiskt hav-rannsóknarskip bar herfyri

við tosk norðuri á 82 stigum og 30 , og so norðarlaga hava teir ikki staðfest tosk har fyrr. Sum skilst var lítið av toski har, men norski fiskifrøðing-urin Harald Gjøsæter skri-var á heimasíðuni hjá norska havrannsóknarstovninum, at gongdin er týðilig. Toskurin fer longri og longri norðureftir og eystureftir. Har er sjóvar-hitin betri hóskaði og nóg mikið av føði, eitt nú lodna, sigur hann.

Grønlandskur filmur inn-stillaður til Oscar-virðisløn

Fyri aðru ferð er ein grønlandskur filmur millum teirra, sum skulu kappast um heitið sum besti útlendski filmurin

Tá heimsins filmsstjór-nur møtast í Hollywood í februar til Oscar-handanina, verður millum annað eitt brot úr grønlandska filminum "Inuk" at síggja á stórskíggjanum. Filmurin, sum Mike Magidson hevur leikstjórnað, og sum hann hevur skrivað handritið til saman við Jørgen Hammeken og Jean Michel Huctin, byggir á eina søgu úr veruleikanum. Hon er um ein 16 ára gamlan drong úr Nuuk, sum hevur atferðartrupulleikar og

verður sendur á eitt barna-heim í Uummannaq. Har møtir hann tí kenda ísbjarna-veiðimanninum Ikuma, sum av einari ella aðrari orsök missir síni gomlu evni. Á hvørjum ári fara teir eina veiðiferð, sum gerst ein ferð inneftir eins væl og úteftir. "Inuk" hevur longu fing-ið 20 virðislønir á fleiri al-tjóða filmsstevnum, og sáttmálar eru longu gjørdir um frumsýningar næsta ár í Týsklandi, Eysturríki og Suðurkorea, sigur KNR.

Mistu nógvan seyð

Um vikuskiftið góvust lögreglan og bjarging-arfeløgini at leita eftir seyði, sum hvarv í kava-ódnini í Íslandi tann 9. og 10. september, men einstakir bøndur halda fram at leita eftir sínum. Íslenska ríkisløg-reglan sigur, at bjarg-ingararbeiðið gekk væl, og at umleið 150 seyðir vórðu bjargaðir á lívi undan kavanum. Hin-vegin staðfestir lögregl-an, at nógvur seyður doyði í kavaódnini. Sagt verður, at um nakrar dagar fara bóndurnir at gera upp, hvussu nógv-an seyð teir sakna, og so fæst at vita, hvussu nógvur seyður fórst í kavaódnini.

Stríð um ost og fisk

Í ES eru politikarar í øðini um, at norsku myndugleikarnir hava hækkað tollin á út-lendskum osti og øðr-um landbúnaðarvør-um, sum kemur til Noregs, og teir hótta við móttil-tøkum. Millum teir illu ES-politikararnar er danski ES-tinglimurin Bendt Bendtsen. Hann sigur við norska kringvarpið, at tað er Noreg, sum hevur byrjað bardagan, og vilja norðmenn berj-ast, skulu teir fáa mót-støðu, lovar fyrrverandi lögreglumaðurin og ráð-harrin. Bendt Bendtsen legg-ur afturat, at hann fær undirtøku frá ES-ting-limum úr Svøríki, Týsk-landi og Niðurlondum, og teir vita, hvar teir skulu svara aftur. -Noreg hevur eftir øllum at døma ikki virð-ing fyri øðrum enn fiski, so eg arbeiði við at fáa onkur móttiltøk ímóti norskum fiskavør-um, sigur hann við NRK.

Royndar kvinnur gevast

Tá íslenska Altingið verður sett aftur aftan á valið næsta ár, verða fleiri vav teimum kendu kvinnuandlitunum ikki at síggja har, tí fleiri av teimum mest royndu tingkvinnunum hava kunngjørt, at tær stilla ikki upp aftur. So er bara Ásta Ragn-heiður Jóhannesdóttir eftir av teimum kvin-nunum, sum vórðu valdar í Altingið í 2003, men hon hevur ikki sagt, um hon stillar upp aftur.